

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Michala Jantoše a Mgr. Jiřího Gottwalda ve věci

žalobkyně: a) A. S. G., reg. č. X
sídlem F.-W.-R.-P. 1, X V., R.

b) H. K., reg. č. X
sídlem I. 0351/26, X S., M.

obě zastoupeny advokátem JUDr. Stanislavem Dvořákem
sídlem Pobřežní 394/12, 186 00 Praha 8

proti

žalovanému: **Generální ředitelství cel,**
sídlem Budějovická 1387/7, 140 96 Praha 4

o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2020, č. j. X ve věci propadnutí zajištěných vybraných výrobků,

takto:

I. Řízení ve věci žalobkyně b) proti žalovanému o žalobě proti shora uvedeného rozhodnutí, vedené dosud zdejším soudem samostatně pod sp. zn. 65 Af 1/2021, **se spojuje** ke společnému projednání a rozhodnutí s věcí vedenou dosud pod sp. zn. 65 Af 75/2020. Spojené řízení bude nadále vedeno pod sp. zn. 65 Af 75/2020.

II. Žaloby **se zamítají.**

III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

Odůvodnění:

A. Vymezení a spojení věcí

1. Žalobkyně a) se podanou žalobou domáhala zrušení shora vymezeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyň a) a b) proti rozhodnutí Celního úřadu pro Olomoucký kraj (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 26. 5. 2020, č. j. 6748-7/2020-580000-12. Správní orgán I. stupně svým rozhodnutím dle § 42d odst. 1 písm. a) zákona č. 535/2003 Sb., o spotřebních daních (dále jen „zákon o spotřebních daních“), rozhodl o propadnutí zajištěných vybraných výrobků - ETANOL (denaturovaný) v množství 30 038 litrů, 23 690 kg, neboť bylo prokázáno, že s ním bylo nakládáno dne 17. 4. 2019 způsobem uvedeným v § 42 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních, když byl dopravován na daňovém území České republiky bez dokladu uvedeného v § 30 téhož zákona.
2. U krajského soudu je pod sp. zn. 65 Af 1/2021 vedeno řízení o žalobě žalobkyně b) proti témuž rozhodnutí žalovaného. Jelikož se jedná o totožnou věc a shodné jsou i podané žaloby, krajský soud rozhodl výrokem I. o spojení obou řízení o podaných žalobách podle § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), ke společnému projednání a rozhodnutí.

B. Žaloba

3. Žalobkyně shodně namítaly, že žalovaný zaujal v napadeném rozhodnutí nesprávný právní názor, což způsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Zjednodušený průvodní doklad totiž obsahoval veškeré údaje, které bylo možné o zajištěném výrobku vyplnit. Byly splněny podmínky pro uvolnění zajištěného vybraného výrobku podle § 42c odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních, jelikož dle výkladu tohoto ustanovení i doklad obsahující nesprávné a nepravdivé údaje je způsobilý pro rozhodnutí o uvolnění zajištěného výrobku.
4. V rámci žalobního bodu týkajícího se splnění podmínek pro uvolnění zajištěného výrobku žalobkyně mj. namítaly, že se žalovaný nesprávně vypořádal s judikaturou Nejvyššího správního soudu, na kterou v odvolání odkazovaly, a to konkrétně s rozsudkem ze dne 6. 12. 2018, č. j. 9 Afs 367/2018 – 35. Jakkoli šlo o jiný typ přepravy, žalovaný záměrně zcela vynechal a nijak se nevypořádal s obecnými závěry učiněnými v daném rozhodnutí.

C. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný navrhl zamítnutí žalob jako nedůvodných. K žalobním námitkám sdělil, že dopravu vybraných výrobků uvedených do volného daňového oběhu pro účely podnikání je možné zahájit až poté, co osoba odpovědná za přepravu obstará a do zjednodušeného průvodního dokladu vyplní všechny údaje stanovené Nařízením Komise 3649/92. Došlo-li proto k přepravě denaturovaného lihu s dokladem bez některých údajů, došlo ze strany žalobkyň k porušení povinnosti plynoucí z uvedeného nařízení. Chybějící údaje neplynuly ani z dalších údajů, okolností či průvodních dokladů. Součástí dokladu nebyly ani ty údaje, které žalobkyním/jejich obchodním partnerům musely být známy. Dle žalovaného bylo se zajištěným denaturovaným lihem nakládáno způsobem uvedeným v § 42 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních. Na tom nic nemění fakt, že doprava výrobku byla ohlášena příslušnému orgánu v zemi místa určení. Dle žalovaného nejde o formální pochybení při

vyplnění dokladů, jak tvrdí žalobkyně, za něj by bylo možné považovat pouze překlepy či drobné nesrovnalosti.

D. Obsah správního spisu

6. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že dne 17. 4. 2019 provedl správní orgán I. stupně kontrolu nákladního vozidla RZ: X a cisternového návěsu RZ: X. Řidič vozidla předložil ke kontrole vedle dalšího dokladu CMR č. X ze dne 17. 4. 2019, ručně vypsany CMR č. X a zjednodušený průvodní doklad č. X ze dne 17. 4. 2019. Z dokladů bylo zjištěno, že byl přepravován etanol (etil-alkohol - denaturovaný) CN 22072000 v množství 23 690 kg, 30 038 litrů.
7. Z protokolu o místním šetření ze dne 17. 4. 2019, č. j. X plyne, že řidič P. R. A. sdělil, že kupujícím etanolu byla společnost S., adresa A. S. G., C. 7, X G., A., byla odesílatel, adresa H. K., X S., H., bylo místo naložení. Z dokladu č. X ze dne 17. 4. 2019 plyne, že H. K. byla označena jako odesílatel, jako příjemce byla označena společnost S. S.z.o.o. (dále jen „S.“). Z dokladu X ze dne 17. 4. 2019 plyne, že A. S. G. byla označena jako odesílatel, jako příjemce byla označena S.
8. Správní orgán I. stupně vydal dne 24. 4. 2019 rozhodnutí č. j. X, jímž zajistil mj. denaturovaný etanol v množství 30 038 litrů, 23 690 kg. Proti tomuto rozhodnutí podala společnost S. odvolání ze dne 10. 5. 2019, ke kterému přiložila vedle dalšího fakturu ze dne 17. 4. 2019, č. X. Žalovaný napadené rozhodnutí o zajištění v části změnil a ve zbytku potvrdil svým rozhodnutím ze dne 5. 11. 2019, č. j. X.
9. Správní orgán I. stupně následně rozhodnutím ze dne 16. 12. 2019, č. j. X rozhodl o propadnutí zajištěných vybraných výroků, jak je uvedeno v bodě 1 tohoto rozsudku. Žalobkyně proti uvedenému rozhodnutí brojily odvoláním, o kterém rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Byť v napadeném rozhodnutí žalovaný označil za prvostupňové rozhodnutí rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 26. 5. 2020, č. j. X, ze správního spisu a textu napadeného rozhodnutí plyne, že rozhodnutím vydaným v I. stupni, které žalovaný přezkoumával, bylo právě rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 16. 12. 2019.

E. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloby nejsou důvodné. Krajský soud rozhodoval o věci samé bez jednání, neboť účastníci s tímto postupem souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
11. Krajský soud v první řadě zkoumal, zda žalobkyním přísluší právo domáhat se svými žalobami zrušení napadeného rozhodnutí dle § 65 odst. 1 s. ř. s., dle kterého platí, že *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.*
12. V posuzované věci žalovaný napadeným rozhodnutím potvrdil rozhodnutí o propadnutí zajištěných výrobků vůči vlastníku výrobků, kterým byla S. Tímto rozhodnutím byl založen vztah mezi vlastníkem výrobků a státem, který se v souladu s § 42d odst. 2 zákona

o spotřebních daních stal vlastníkem propadnutých výrobků. Z povahy takového rozhodnutí plyne, že jím dochází k přímému dotčení veřejných subjektivních práv vlastníka vybraných výrobků, o jejichž propadnutí se rozhoduje.

13. Krajský soud zjistil, že postavení S. jako vlastníka vybraných výrobků plyne jak z napadeného rozhodnutí, tak z dalších listin obsažených ve správním spise. Z obsahu odvolání společnosti S. proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 24. 4. 2019, č. j. X se podává, že S. byla příjemcem a majitelem zásilky denaturovaného lihu. Totéž vyplývá i z faktury ze dne 17. 4. 2019, č. X. Krajský soud tedy nemá pochyb o postavení společnosti S. jako vlastníka vybraných výrobků, navíc ani žalobkyně takové postavení S. nezpochybňovaly. Netvrdily také, že by samy měly k vybraným výrobkům vlastnické právo, ani ze správního spisu takové postavení žalobkyň neplyne. Jak navíc vyplývá z žalobních tvrzení, žalobkyně společně pouze zajišťovaly „prodej a prostřednictvím přepravce i dopravu denaturovaného etanolu“. Totéž plyne i ze správního spisu, byť samo napadené rozhodnutí ani rozhodnutí správního orgánu I. stupně výslovně nezmiňuje, jaký vztah k zajištěným vybraným výrobkům žalobkyně měly. Napadené rozhodnutí pouze uvádí skutečnosti plynoucí z dokladu č. X a X.
14. Jelikož se napadeným rozhodnutím nerozhodovalo o propadnutí výrobků ve vlastnictví žalobkyň, nýbrž ve vlastnictví společnosti S., nemohly být žalobkyně jako subjekty zajišťující prodej a přepravu výrokem napadeného rozhodnutí přímo dotčeny na svých veřejných subjektivních právech. Krajský soud zdůrazňuje, že žalobkyně navíc samy v podaných žalobách ani netvrdily, že by napadené rozhodnutí zakládalo, měnilo, rušilo nebo závazně určovalo jejich práva a povinnosti. Žalobkyně se tedy nemohly domáhat zrušení napadeného rozhodnutí dle výše citovaného § 65 odst. 1 s. ř. s. (shodně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2016, č. j. 9 Afs 16/2016-34).
15. Být žalobkyním nesvědčí žalobní legitimace dle § 65 odst. 1 s. ř. s., bylo třeba dále posoudit, zda se mohou domáhat zrušení napadeného rozhodnutí podle § 65 odst. 2 s. ř. s., dle kterého *žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.*
16. Krajský soud shledal, že obě žalobkyně byly účastníky správního řízení, v žalobách uvedly tvrzení ohledně zkrácení práv, která jim přísluší, a jsou tedy oprávněny domáhat se zrušení napadeného rozhodnutí dle § 65 odst. 2 s. ř. s. Citované ustanovení však žalobkyně omezuje co do rozsahu a důvodů, z nichž mohou rozhodnutí správního orgánu napadat. K této otázce se vyjádřil Nejvyšší správní soud např. v již zmíněném rozsudku ze dne 24. 11. 2016, č. j. 9 Afs 16/2016-34, v němž uvedl, že *„toto omezení je definováno jako „práva, která jemu (žalobci) přísluší“. Vzhledem k tomu, že takovému žalobci nenáleží hmotná práva, je oprávněn namítat toliko porušení svých procesních práv. K tomu, o jaká práva jde, se judikatura správních soudů opakovaně vyjadřovala. Tradičně jsou za taková práva považována procesní práva účastníka řízení, tedy například právo navrhnout provedení důkazů správnímu orgánu, právo seznamovat se s provedenými důkazy a právo činit v průběhu správního řízení vůči správnímu orgánu a jeho postupu vyjádření. Vedle těchto „klasických“ procesních práv náleží do této kategorie i práva další jako je právo na to, aby správní orgán zjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, nebo právo na to, aby rozhodnutí správního orgánu vycházelo ze skutkového stavu, který má oporu ve spisech. Rovněž jim přísluší právo na to, aby se správní orgány řádně vypořádaly se žalobcem*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

uplatněnými námitkami i odvolacími důvody. Naopak tito žalobci nejsou oprávněni vznášet námitky do nesprávného hmotněprávního posouzení věci. K tomu srovnej například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 49/2002 – 41, ze dne 19. 10. 2007, č. j. 4 As 69/2006 – 103, ze dne 11. 12. 2008, č. j. 8 As 31/2008 – 72, ze dne 2. 9. 2009, č. j. 1 As 40/2009 – 251, ze dne 18. 9. 2013, č. j. 9 As 173/2012 – 65, ze dne 26. 2. 2015, č. j. 5 As 139/2014 – 21, publ. pod č. 3217/2015 Sb. NSS, ze dne 2. 6. 2016, č. j. 9 As 101/2015 – 53, nebo shora citovaný rozsudek ve věci sp. zn. 2 As 158/2015.“

17. Žalobkyně ve svých žalobách shodně namítaly nesprávnost právního názoru žalovaného, jelikož podle nich zjednodušený průvodní doklad obsahoval veškeré údaje, které bylo možné o zajištěném výrobku vyplnit, a rovněž že byly splněny podmínky pro uvolnění zajištěného výrobku dle § 42 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních. Tyto žalobní námitky se však vztahují k hmotněprávnímu posouzení věci, konkrétně k tomu, zda byl zjednodušený průvodní doklad řádně vyplněn a jestli správní orgány nepochybily, když rozhodly o propadnutí zajištěných vybraných výrobků, nikoli o jejich uvolnění. Taková pochybení však žalobkyně domáhající se zrušení napadeného rozhodnutí dle § 65 odst. 2 s. ř. s. nebyly oprávněny namítat, jelikož se netýkala možného porušení procesních práv, proti kterému by žalobkyně v souladu s výše citovanou judikaturou mohly brojít.
18. Jediným dílčím tvrzením, které se týká procesních práv žalobkyň, je dle krajského soudu tvrzení, že žalovaný záměrně zcela vynechal a nijak se nevypořádal s obecnými závěry učiněnými v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2018, č. j. 9 Afs 367/2018 – 35, na které odkazovaly žalobkyně. Konkrétně by se takové pochybení mohlo dotýkat procesního práva žalobkyň na řádné vypořádání jimi uplatněných námitek. Krajský soud proto dále přistoupil k vypořádání této dílčí námitky žalobkyň, a to s ohledem na omezený rozsah a důvody, z nichž mohou žalobkyně napadat přezkoumávané rozhodnutí, jak je vyloženo shora.
19. Krajský soud předně uvádí, že ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ukládá žalobci povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů žalobce považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Žalobce je povinen popsat, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, č. 835/2006 Sb. NSS). Každý žalobní bod je pak způsobilý projednání v té míře obecnosti, ve které byl formulován. Míra preciznosti žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, č. 2162/2011 Sb. NSS).
20. Krajský soud má za to, že žalobkyně formulovaly dílčí námitku ohledně nevypořádání se s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2018, č. j. 9 Afs 367/2018 – 35 toliko obecně a svá tvrzení nijak nerozvedly. Proto k vypořádání této námitky krajský soud přistoupil v obecné rovině, a to v souladu s výše uvedenou judikaturou.

21. Žalobkyně ve svém odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odkazovaly na zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu v rámci svého tvrzení, že dle judikatury je třeba přistoupit k aplikaci § 42c odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních v případech, kdy by propadnutí představovalo přepjatý formalismus. Uvedly, že v případě posuzovaném v uvedeném rozsudku chybělo na dokladu o přepravě DIČ příjemce a byť šlo o zcela chybějící údaj, i přesto přistoupil soud k aplikaci uvedeného ustanovení. Dále žalobkyně v odvolání na uvedený rozsudek odkazovaly u tvrzení, že ustanovení § 42c odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních míří na případy „*pochybení, které nevedlo a nemělo vést k neodvedení spotřební daně.*“
22. Krajský soud zjistil, že žalovaný se uvedenému rozsudku Nejvyššího správního soudu věnoval na str. 9 napadeného rozhodnutí. Uvedl, že na projednávanou věc rozsudek nelze aplikovat, neboť rozsudek se zabýval specifickým případem postupné dopravy vybraných výrobků, kdy pro dopravu nebyl samostatně vydán formálně bezvadný povinný doklad o dopravě dle § 5 odst. 4 zákona o spotřebních daních, funkci takového dokladu však uspokojivě nahradily tři jiné doklady doprovázející zásilku. Ty ve vzájemné kombinaci obsahovaly všechny požadované povinné údaje, případně tyto údaje vyplynuly z jednoduché početní operace či úvahy. Uvedl také, že zmínka žalobkyň o úplně chybějícím povinném údaji DIČ na stáčecím lístku, aniž by se jednalo o překážku uvolnění věci, je vytržena z kontextu specifických okolností případu, protože chybějící DIČ v daném případě nebránilo identifikaci subjektu. Dále žalovaný uvedl, že v případě dokladu předloženého v tomto správním řízení povinné údaje nevyplývaly z žádných dalších údajů, okolností či průvodních dokladů při místním šetření, ani tyto údaje nebyly při místním šetření přijatelným způsobem nahrazeny. V následujícím textu se žalovaný dále zabýval nevyplněním údajů jako pochybením, které mělo směřovat k neodvedení daně. Dospěl k závěru, že posuzování splnění evidenční povinnosti při dopravě vybraných výrobků je ve vztahu k prokazování skutečnosti, zda se jedná o řádně zdaněné výrobky nebo vznikne-li povinnost daň přiznat a zaplatit, nezávislou skutečností. Na závěru, že v posuzovaném případě nebyla splněna evidenční povinnost, nic nemění fakt, že předmětem dopravy byl denaturovaný líh, který je od spotřební daně osvobozen.
23. Je tedy zřejmé, že žalovaný vysvětlil, proč dle něj závěry rozsudku, na který žalobkyně odkazovaly, nebylo možné v daném případě aplikovat. Žalovaný konkrétně popsal rozdílnost případu řešeného Nejvyšším správním soudem od případu projednávaného ve vedeném správním řízení. Vyjádřil se také k tomu, že na nesplnění evidenční povinnosti nemá vliv skutečnost, že přepravovaným výrobkem byl od spotřební daně osvobozený denaturovaný líh. Reagoval tak na konkrétní tvrzení žalobkyň obsažená v jejich odvoláních. Krajský soud proto nemá za to, že mohlo v tomto smyslu dojít k dotčení žalobkyň na jejich procesních právech. Jak je shrnuto výše, žalovaný žalobkyněmi zmíněnou judikaturu neopomněl, na odvolací námitku reagoval a k tvrzením souvisejícím s uvedenou judikaturou se v napadeném rozhodnutí vyjádřil. Námitka tak není důvodná. Pro úplnost krajský soud dodává, že posouzení správnosti závěru, který žalovaný z uvedeného rozsudku dovodil, již není oprávněn k námitce žalobkyň přezkoumávat, jelikož se nedotýká procesních práv žalobkyň, jejichž dotčení byly žalobkyně oprávněny v tomto řízení namítat.

F. Závěr a náklady řízení

24. Jelikož neshledal krajský soud žalobní body důvodnými, žaloby podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně v řízení úspěšné nebyly a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 10. září 2021

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu